

Fractie Durlacher – Tegenbegroting 2026

Programmabegroting 2026 – In de geest van Fractie Durlacher

(Frederique Durlacher – Fractievoorzitter Gemeenteraad Hilversum)

“Deze tegenbegroting volgt de programmatische indeling van de gemeentelijke begroting 2026, maar herschrijft deze in de geest van Fractie Durlacher: klein, helder en verantwoord bestuur.”

Inhoud– Fractie Durlacher Tegenbegroting 2026

1. Voorwoord
2. Algemeen financieel kader
3. Wonen & Leefomgeving
4. Zorg & Samenleving
 - ↳ Sociale cohesie en wederkerigheid
5. Economie & Werk
6. Duurzaamheid & Milieu
7. Onderwijs & Sport
 - ↳ Vrijwilligers versus subsidiebanen
8. Cultuur & Erfgoed (Gooiland)
9. Bestuur & Veiligheid
10. Subsidies – de rode draad
11. Apparaatslasten & Verlofsparen
12. Gemeentelijke exploitaties – de vergeten bezuinigingspot
13. Onder de streep – het verschil
14. Slotbeschouwing

Voorwoord

Hilversum heeft een gezonde balans, maar een ongezonde reflex: steeds meer willen, zonder te kiezen. De begroting 2026 laat een gemeente zien die zichzelf groter maakt, de burger meer laat betalen en haar eigen grenzen niet herkent.

Fractie Durlacher kiest voor het tegendeel: een bestuur dat **doet wat het zegt en zegt wat het doet** ; dat **minder belooft, maar meer waarmaakt**; dat **meet, kiest en teruggeeft**.

*“Minder overheid kan – maar wat overblijft, moet wél aantoonbaar werken.”
— Fractie Durlacher*

Algemeen financieel kader

Hilversum heeft een begroting van ruim € 400 miljoen en noemt een tekort van slechts € 1,3 miljoen “een kleine min”. Toch blijft de schuldquote 159 %, fors boven de eigen norm van 130 %.

De wethouder noemt dit solide; wij noemen het **zelfgenoegzaam**.

Een gemeente die financieel sterk wil zijn, moet keuzes durven maken.

Zonder route naar schuldafbouw is een begroting geen beleid, maar boekhouding.

Fractie Durlacher wil:

- Een concreet afbouwpad naar 130 % schuldquote met jaardoelen;
- Overschotten inzetten voor **schuldafbouw of lastenverlaging**, niet voor reserves;
- Onderscheid tussen **wettelijke kerntaken** en **beleidsvrije uitgaven**;
- Transparantie over de verhouding tussen **uitvoering en overhead**.

*“Een gezonde begroting is niet die met de minste pijn, maar die met de meeste eerlijkheid.”
— Fractie Durlacher*

Wonen & Leefomgeving

Hilversum zegt te investeren in leefbaarheid, participatie en duurzaamheid, maar vergeet dat schoon, veilig en bereikbaar de échte kerntaken zijn.

De uitbreiding van betaald parkeren zorgt voor hogere lasten, zonder dat duidelijk is waar het geld blijft. Het Mobiliteitsfonds is een gemeentelijke spaarpot zonder projectkoppeling.

Fractie Durlacher wil:

- Eerlijke woonlasten, zonder verborgen verhogingen via afval of riool;
- Parkeerbeleid op basis van **kostendekkendheid**, niet gedragssturing;
- Transparantie over **opbrengsten en bestedingen per wijk**;
- Onderhoud en veiligheid boven participatieprojecten.

*“Wie de straat niet schoon houdt, kan geen stad bouwen.”
— Fractie Durlacher*

Zorg & Samenleving

Hilversum zegt te investeren in welzijn, inclusie en jeugdzorg, maar schrapt de indicatoren die resultaat meetbaar maken.

Wat overblijft, zijn procescijfers en tevredenheidsonderzoeken.

De bureaucratie groeit sneller dan de hulp.

Daarnaast vloeit miljoenen via structurele subsidies naar instellingen zonder evaluatie.

Goede bedoelingen vervangen geen verantwoording.

*“Wie echt iets wil betekenen voor mensen,
moet stoppen met beleid schrijven over betrokkenheid
en beginnen met ruimte maken voor echte ontmoeting.”*

Sociale cohesie en wederkerigheid

Hilversum telt 1 200 – 1 500 inwoners met een bijstandsuitkering.

Tegelijk is er een tekort aan vrijwilligers.

Die twee werelden komen elkaar niet tegen — en dat is zonde.

Fractie Durlacher wil:

- **Tegenprestatie herwaarderen:** ieder met bijstand doet 4 – 8 uur maatschappelijke inzet per week;
- **Geen nieuwe bureaucratie:** gebruik bestaande consultants en lokale netwerken;
- **Vrijwilligheid met richting:** wederkerigheid als kans, niet als straf;
- **Transparantie:** jaarlijkse rapportage over uren en resultaten;
- **Financieel nuchter:** minder externe inhuur, meer waarde uit bestaande uitkeringen.

“Wie steun ontvangt van de samenleving, kan ook iets terugdoen voor die samenleving.”
— Fractie Durlacher

Economie & Werk

Het college wil een “ondernemende stad”, maar meet niets meer.

Indicatoren als leegstand en bedrijvigheid zijn geschrapt.

Er is geen plan om ondernemers ruimte te geven, alleen beleidsnotities over ‘versterken’.

Fractie Durlacher wil:

- Minder gemeentelijke marketing, meer vrijheid voor ondernemers;
- Meetbare resultaten op bedrijvigheid, leegstand en werkgelegenheid;
- Geen gemeentelijke investeringen zonder rendement;
- Openbaarheid over grond- en vastgoedtransacties.

“Een ondernemende stad ontstaat niet door beleid, maar door vrijheid.”
— Fractie Durlacher

Duurzaamheid & Milieu

Hilversum schrapt de indicatoren voor afvalscheiding en CO₂-uitstoot, maar verhoogt tegelijk de afval- en rioolheffingen met dubbele cijfers.

De burger betaalt meer voor minder inzicht.

Fractie Durlacher wil:

- Transparantie over milieukosten per inwoner;
- Afval- en rioolheffingen terugbrengen tot kostendekkend niveau;
- Stopzetten van klimaatsubsidies zonder meetbaar resultaat;
- Duurzaamheid die zichzelf terugverdient.

“Duurzaamheid begint niet bij subsidies, maar bij gezond verstand.”
— Fractie Durlacher

Onderwijs & Sport

Hilversum noemt investeren een succes op zichzelf.

Het Sportparkproject van ruim € 80 miljoen wordt verdedigd met emoties, niet met cijfers.

Tegelijk gaat bijna vier ton naar gesubsidieerde jeugd- en sportcoaches bij instellingen die al rijk gefinancierd zijn.

De stad zegt “sport te verbinden”, maar vergeet dat sport juist bloeit waar de overheid zich terugtrekt.

Investerings

Het college verdedigt zijn uitgaven met emotie: *“Anders hebben we straks geen zwembad.”*

Maar emotie is geen financieel argument.

De vraag is niet of we een zwembad willen, maar hoe we verantwoord omgaan met publiek geld.

Hilversum besluit over bakstenen zonder te weten wat het onderhoud kost, en bouwt complexen waar eenvoud volstaat.

Fractie Durlacher wil:

- volledig inzicht in structurele lasten per sport- en onderwijslocatie;
- investeringsbesluiten pas na toets op rendement en noodzaak;
- stoppen met “sterretje-projecten” zonder raadsbesluit;
- focus op verenigingen en instellingen die **zelfredzaam** zijn, niet afhankelijk.

“Wie het niet uitvoert, moet het niet besluiten.”

— Fractie Durlacher

Vrijwilligers versus subsidiebanen

Hilversum besteedt jaarlijks bijna € 400.000 aan zogenoemde sport- en jeugdcoaches bij instellingen als Bink en basisscholen.

Goede mensen met goede bedoelingen — maar dit zijn betaalde functies binnen organisaties die al volledig bekostigd worden via het Rijk.

Ondertussen draaien honderden vrijwilligers in sportclubs, muziekverenigingen en buurthuizen op eigen inzet.

Zij betalen hun eigen kleding, regelen vervoer, plannen trainingen en houden de boel draaiend — vaak zonder enige vorm van ondersteuning.

“Ik ben zelf teammanager bij de rugby. Gewoon vrijwillig, met plezier.

Ik koop mijn eigen kleding en doe het omdat ik geloof in wat sport doet voor jongeren.

Daar heb ik geen subsidie voor nodig.

Maar waarom betalen we dan anderen om datzelfde te doen?”

Fractie Durlacher ziet hier de kern van wat er misgaat in gemeentelijk beleid:

de overheid **verstatelijkt vrijwilligerswerk** en betaalt voor betrokkenheid in plaats van die mogelijk te maken.

Fractie Durlacher wil:

- afbouw van structurele subsidies aan instellingen die al Rijksbekostiging ontvangen;
- einde aan dubbele financiering van professionals naast vrijwillige inzet;
- één klein **vrijwilligersfonds** voor materiaal of veiligheid, geen loonbanen;
- minder regels, meer ruimte voor eigen initiatief.

“Vrijwilligers zijn de zuurstof van Hilversum. Die koop je niet met subsidie — die houd je vrij door vertrouwen.”
— Fractie Durlacher

Cultuur & Erfgoed

In april zei de wethouder nog “geen geld, geen capaciteit, geen tijd” voor Gooiland.

Zes maanden later is er ineens “ruimte voor cultuur”.

Gooiland is het symbool geworden van bestuurlijke willekeur: altijd ambitie, nooit uitvoering.

De gemeente blijft praten over “investeren in cultuur”, maar weigert structureel te kiezen tussen subsidie en ondernemerschap.

Fractie Durlacher wil:

- duidelijkheid over de rol van de gemeente bij Gooiland — investeerder of toeschouwer;
- stopzetten van beleidsvrije cultuurbudgetten;
- jaarlijkse toetsing van cultuursubsidies op bereik en resultaat;
- vrijmaken van € 0,5 mln binnen bestaande cultuurbudgetten voor een publiek-private heropening van Gooiland zonder structurele subsidie.

“Gooiland is geen luxe, het is identiteit. Maar identiteit kun je niet kopen — je moet het verdienen.”
— Fractie Durlacher

Bestuur & Veiligheid

Hilversum investeert meer in communicatie dan in handhaving.

Indicatoren voor veiligheid ontbreken volledig.

De organisatie groeit, maar de controle krimpt.

Fractie Durlacher wil:

- jaarlijkse rapportage over veiligheid en handhaving;
- prioriteit voor toezicht en BOA's boven campagnes;
- minder regels, meer uitvoerbaarheid;
- bestuur dat zichzelf meet op betrouwbaarheid, niet op PR.

“Een betrouwbare overheid hoeft zichzelf niet te verkopen — ze wordt herkend aan daden.”
— Fractie Durlacher

Subsidies – de rode draad

Fractie Durlacher over ruim twaalf miljoen aan gewoontesubsidies en het vergeten van Gooiland

Hilversum geeft jaarlijks ruim twaalf miljoen euro uit aan subsidies.

Op papier lijkt dat maatschappelijk verantwoord, maar wie de pagina's 183 tot en met 186 van de begroting leest, ziet vooral een verzameling **gewoontes, dubbelingen en willekeur**.

De helft van dit bedrag gaat naar instellingen die óf buiten Hilversum gevestigd zijn,

óf al structureel elders worden gefinancierd. Er zijn nauwelijks evaluaties, geen concrete resultaatsafspraken en geen koppeling met de beleidsindicatoren uit de programmahoofdstukken.

*“Publiek geld zonder resultaat is geen investering, maar gewoonte.”
— Fractie Durlacher*

Subsidiecultuur zonder richting

Hilversum betaalt aan instellingen die elders worden bekostigd, organisaties die niet eens in Hilversum zijn gevestigd, en projecten die al jaren “tijdelijk” heten maar structureel in de boeken staan.

Landelijke organisaties zoals **Humanitas** en **Slachtofferhulp** krijgen gemeentelijke bijdragen bovenop hun rijksbekostiging —

zonder dat duidelijk is wat dat Hilversum concreet oplevert.

Religieuze scholen ontvangen extra projectsubsidies, terwijl onderwijs een rijksverantwoordelijkheid is.

Stichting Unita doet deels hetzelfde werk als **Versa**, maar ontvangt toch eigen gemeentelijke financiering.

En sportprojecten zoals **3X3 Unites** dragen landelijk bij aan imago, niet lokaal aan sportparticipatie.

Daarbovenop werd zelfs de lening van **Stichting Pinetum Blijdenstein** kwijtgescholden — een lening die ooit bedoeld was als tijdelijke steun, maar eindigde als cadeau.

Het is exemplarisch: Hilversum kent geen subsidiebeleid, alleen een verzameling uitzonderingen.

*“Een lening kwijtschelden is geen steun, het is discipline opgeven.”
— Fractie Durlacher*

De grootste boef: Stichting Hilversum Marketing

Elk jaar ontvangt deze stichting tonnen aan gemeentelijk geld om “de stad op de kaart te zetten”.

Maar er zijn geen meetbare doelstellingen, geen transparante jaarrekening en geen onafhankelijke evaluatie. De campagnes leveren geen aantoonbare stijging van bezoekersaantallen of economische groei op. Er is geen enkele bewijsvoering dat Hilversum zonder deze subsidie minder aantrekkelijk zou zijn.

*“Hilversum Marketing is geen motor voor de stad, maar een spiegelpaleis van bestuurders.”
— Fractie Durlacher*

Fractie Durlacher stelt voor:

- Stoppen met structurele financiering van Hilversum Marketing per 2027;
 - De middelen overdragen aan een onafhankelijk fonds voor lokale ondernemers- en cultuurinitiatieven;
 - Resultaten meten in lokale waarde, niet in PR-campagnes.
-

Het vergeten dossier: Gooiland

En juist hier wringt het.

Waar Hilversum Marketing elk jaar tonnen ontvangt,

staat **Gooiland** — het icoon van Hilversumse cultuur — níet eens in de begroting.

Geen subsidie, geen reservering, geen plan.

Alleen woorden.

*“Het college spreekt over cultuur met liefde, maar begroot het met leegte.”
— Fractie Durlacher*

Gooiland symboliseert precies waar de stad voor zou moeten kiezen:
niet méér beleid, maar **behoud van waarde**.

Een gebouw dat cultuur, economie en identiteit samenbrengt.

Een kans om lokaal ondernemerschap en maatschappelijke betekenis te verbinden.

Fractie Durlacher wil:

- Geen structurele subsidie, maar een publiek-private samenwerking;
- Eénmalige investeringsruimte vanuit herverdeelde subsidies;
- Een zakelijk, transparant model met lokale partners;
- En bovenal: eerlijke prioritering — eerst Gooiland, dan pas marketing.

*“Gooiland is geen luxe, het is identiteit.
Maar identiteit kun je niet kopen — je moet het verdienen.”
— Fractie Durlacher*

Alternatief voor toeristenbelasting

Het college stelt invoering van toeristenbelasting voor, met een geraamde opbrengst van circa **€ 400.000 per jaar**.

Volgens Fractie Durlacher is dat onnodig.

Door het afbouwen van structurele gemeentelijke subsidies voor zogenoemde *coachfuncties* (± € 400.000 gemeentelijk deel)

kan hetzelfde budgettaire effect worden bereikt — zonder nieuwe lasten voor inwoners of ondernemers.

*“De toeristenbelasting is een verborgen belasting voor recreanten,
maar onnodige ballast voor de ondernemer.”
— Fractie Durlacher*

*“Minder subsidie is beter bestuur dan meer belasting.”
— Fractie Durlacher*

Structurele scheefgroei

Ruim vijf miljoen euro van het totale subsidiebudget is niet rechtstreeks toetsbaar of lokaal verankerd.

De grootste posten:

- **Versa Welzijn** – ± € 2,1 mln zonder harde resultaatsafspraken;
- **Bibliotheek Hilversum** – ± € 2,0 mln (lokaal, maar jaarlijks stijgend zonder prestatie meting);
- **Hilversum Marketing** – ± € 450 k, zonder meetbare output;
- **Bink Kinderopvang / sport- & jeugdcoaches** – ± € 400 k, dubbel gefinancierd;
- **Regionale cultuur- en sportstichtingen** – ± € 250 k gezamenlijk;
- **Duurzaamheidsprojecten buiten Hilversum** – ± € 70 k;

- **Diversiteits- en wijkinitiatieven** – ± € 90 k, zonder structurele evaluatie.
-

Fractie Durlacher wil

1. **Herijking van alle structurele subsidies ouder dan drie jaar;**
2. **Beëindiging van subsidies zonder output of buiten Hilversum;**
3. **Jaarlijkse rapportage van beëindigde en herverdeelde subsidies;**
4. **Terugstorting van vrijvallende middelen in de algemene middelen;**
5. **Strikte scheiding tussen lening, bijdrage en subsidie;**
6. **Prioriteit voor Gooiland binnen bestaande middelen, zonder nieuw belastinggeld.**

“Wie alles subsidieert, stuurt niets. Hilversum moet weer leren kiezen.”

— Fractie Durlacher

“Subsidies horen Hilversum sterker te maken, niet afhankelijker.”

— Fractie Durlacher

Apparaatslasten & Verlofsparen

Sinds 2022 kunnen gemeentelijke medewerkers bovenwettelijke verlofuren onbeperkt sparen. Dat klinkt sympathiek, maar financieel werkt het als een **stille spaarpot**: elk jaar legt de gemeente geld apart voor uren die later kunnen worden opgenomen of uitbetaald.

Zolang het verlof niet wordt opgenomen, lijkt er sprake van een besparing, maar zodra dat wél gebeurt, komt de rekening in één keer bij de volgende begroting terecht.

De voorziening voor verlofsparen groeit jaarlijks, zonder dat de raad inzicht krijgt in de omvang of ontwikkeling.

Daarmee ontstaat een onzichtbare schuldpost die de begroting kunstmatig rustiger doet lijken dan zij is.

Fractie Durlacher vindt dat de raad recht heeft op duidelijkheid over de groei, de omvang en het risico van deze voorziening.

“Verlofsparen is geen vitaliteitsinstrument, het is uitgesteld loon met begrotingsrisico.”

— Fractie Durlacher

“Wat we vandaag sparen in uren, betalen we morgen in euro's.”

— Fractie Durlacher

Gemeentelijke exploitaties – de vergeten bezuinigingspot

Hilversum bezit tientallen panden, gronden en voorzieningen die structureel geld kosten.

Wat ooit werd opgezet als maatschappelijke investering, is in veel gevallen verworpen tot

vastgoedsentiment:

gebouwen zonder rendement, onderhoud zonder dekking en projecten zonder vraag.

Fractie Durlacher wil dat de gemeente haar vastgoedportefeuille beoordeelt zoals een ondernemer dat doet: wat brengt het op, wat kost het, en wat kan beter aan de markt worden overgelaten.

Door te herprioriteren in grondexploitaties, verliesgevende panden te verkopen en sportcomplexen efficiënter te beheren, kan Hilversum jaarlijks ruim **€ 1,3 miljoen** besparen. Dat geld hoort niet vast te zitten in stenen, maar vrij te komen voor onderhoud, veiligheid en schuldreductie.

*“De gemeente is geen vastgoedbedrijf — en als ze het wel wil zijn, moet ze leren winst maken.”
— Fractie Durlacher*

Samenvatting structureel effect

Maatregel	Omschrijving	Structureel effect (€)
Herijking vastgoedportefeuille	Verkoop of verhuur van niet-kernpanden; opbrengst naar onderhoud en schuldreductie	+ 500 000
Grondexploitaties herprioriteren	Stopzetten verliesgevende herontwikkelingsprojecten zonder marktinteresse	+ 300 000
Sportcomplexen efficiënter beheren	Commerciële exploitatie zwem- en sportvoorzieningen, samenwerking met verenigingen	+ 250 000
Parkeergarages rendabel maken	Marktconforme tarieven en lagere onderhoudskosten	+ 150 000
Energiekosten vastgoed verlagen	Slimme verduurzaming gericht op kostenbesparing i.p.v. subsidies	+ 100 000

Totale structurele ruimte: ≈ € 1 300 000 per jaar

Onder de streep – het verschil

Hilversum presenteert een tekort van € 1,3 miljoen, maar Fractie Durlacher laat zien dat dit niet nodig is. Door te kiezen, te herprioriteren en de gemeente terug te brengen tot haar kerntaken ontstaat juist ruimte. Met deze *Tegenbegroting 2026* bespaart Hilversum structureel meer dan **€ 6 miljoen per jaar**, zonder inwoners, ondernemers of voorzieningen te raken.

Structureel overzicht

Maatregel	Structureel effect (€)
Subsidies & beleidsvrije potjes	+ 2 200 000
Coach-subsidies en sport	+ 400 000
Hilversum Marketing	+ 450 000
Apparaatslasten & verlofsparen	+ 250 000
Duurzaamheid & GAD (na-scheiding)	+ 500 000
Regionale samenwerkingen (OFGV, Regio G&V, VRGV)	+ 650 000
MRA-uittrekking	+ 325 000

Maatregel	Structureel effect (€)
Vastgoed & grondexploitaties	+ 1 300 000
Efficiënter onderhoud & inhuur	+ 400 000
Totaal structureel voordeel	≈ € 6 475 000 per jaar

Hiermee daalt de schuldquote van 159 % naar rond de 150 %.

De woonlasten blijven stabiel; ondernemers en recreanten worden niet extra belast.

De gemeente krijgt begrotingsruimte voor wat wél belangrijk is: **onderhoud, veiligheid en lokale identiteit.**

Met deze keuzes wordt Hilversum kleiner in overheid, groter in vrijheid — en eindelijk financieel gezond op eigen kracht.

*“Een gezonde begroting is geen boekhouding, maar een belofte aan de toekomst.”
— Fractie Durlacher*

Slotbeschouwing

Deze begroting laat zien dat Hilversum financieel zeker is, maar bestuurlijk onzeker.

Een stad die alles wil, maar weinig afmaakt.

Die de inwoner prijst om zijn betrokkenheid, maar ondertussen zijn rekening verhoogt.

Fractie Durlacher kiest voor:

- een kleine, betrouwbare overheid;
- heldere kerntaken en harde keuzes;
- transparantie over iedere euro;
- ruimte voor inwoners en ondernemers in plaats van beleid over hun hoofden heen.

*“Minder overheid kan – maar wat overblijft, moet wél aantoonbaar werken.”
— Fractie Durlacher*

Waar taken van het Rijk doorschuiven naar gemeenten — of het nu gaat om opvang, zorg of onderwijs — wil Fractie Durlacher dat Hilversum eerlijk is over wat structureel wordt en wat tijdelijk blijft. Een betrouwbare overheid durft dat verschil te benoemen, in woorden én in cijfers.